

Koncepce parkování pro velká města

V Praze začal fungovat nový systém parkování

Problémy s parkováním řeší většina velkých měst. Nejhorší to bývá v centru. Zdaleka nejhorší situace je potom v Praze, kde se po vzoru dalších velkých měst Evropy - Madridu, Lisabonu a Amsterdamu - nyní rozhodli následovat osvědčenou koncepcí regulace parkování.

Petra Dočkalová

Snaha řešit problém s parkováním se v našem hlavním městě vyvíjí již od 70. let. Stále se zvyšující počet parkujících dojízdějících a návštěvníků způsoboval problémy residenčním, kteří po příjezdu domů často neměli kde zaparkovat. Prvotní koncepce proto směřovala právě ke snížení počtu parkujících návštěvníků a k nárůstu míst pro rezidenty. Téměř čtyřicet let si pak obyvatelé města jednou ročně zařizovali parkovací oprávnění ve formě kartičky určené za okno auta. Nový systém to má nyní změnit. Jednou z výhod této nově vzniklé koncepce je online registrace pro rezidenty, která vše podstatně zjednoduší. Jakmile je jednou registrační značka vozidla zanesena do registru, není nutná žádná karta ani každoroční obnovování parkovacího oprávnění na

úřadě. Řidič navíc získá online přístup ke svému kontu, kde lze parkovací oprávnění každý rok prodloužit. V případě, kdy dojde k výměně auta, lze registrační značku přepsat online a řidič nemusí nic vyřizovat přímo na úřadě. Vzhledem k tomu, že možnost vytvoření konta je poměrně novou záležitostí, získala si větší důvěru prozatím u mladší generace, ale očekává se, že v budoucnosti si své konto vytvoří a bude spravovat většina řidičů.

Kontrolu, zda jednotlivá zaparkovaná auta mají uhraden poplatek za parkování v dané oblasti, chce město provádět pomocí skenovacích automobilů na ekologický hybridní pohon. Ty budou městskými částmi projíždět a skenovat jednotlivé SPZ aut opakovně v určitých časových intervalech. Monitoring bude ovšem probíhat pouze u automobilů stojících v zónách placeného stání.

Na dlouhodobě problémové oblasti se pak navíc zaměří také dohled městských strážníků. Součástí koncepce parkovacích zón je také umístění okolo 500 chytrých parkovacích automatů již do konce roku. Tyto automaty obsluží až 90 parkovacích stání a řidiči se nově již nebudou muset vracet zpět k vozidlu s parkovacím lístkem. Při platbě je pouze nutné zadat registrační značku vozidla. Pro řidiče to znamená mnohem komfortnější a rychlejší obsluhu při placení poplatku za parkování. Platbu je navíc možné provést jak mincemi (v korunách či eurech), tak také pomocí platebních karet VISA a Master. Poplatek za parkování lze uhradit rovněž pomocí platební aplikace tak zvaných virtuálních parkovacích hodin u chytrých mobilních telefonů. V takovém případě pak není nutné vyhledávat nejbližší parkovací automat.

K problematice regulace parkování v Praze se pro Veřejnou správu vyjádřil Ing. Libor Šíma, vedoucí oddělení organizace dopravy Magistrátu hlavního města Prahy.

Jaký je, podle vašeho názoru, největší přínos nové koncepce placených parkovacích zón v pražských ulicích?

Zóny placeného stání fungují v Praze od roku 1979, přičemž se za téměř 40 let vlastně nic nezměnilo. Občané si po celou dobu lepí na okna parkovací karty, návštěvníci za parkování plati od roku 1996 v parkovacích automatech, před tím byli v ulicích „brašničkáři“, což byli vlastně hlídači parkovišť. Praze bylo v minulosti vytýkáno, že v zónách nereaguje na to, že se mezičlánkem rozšířily platby kartami, funguje internet a e-mail a v posledních letech si převážná část obyvatel pořídila chytré mobilní telefony. Tato kritika

Foto: RADOSC VYBORNÝ

Pro zefektivnění a zklidnění dopravy v městských částech dojde k regulaci zbytečného svislého značení a upřednostní se přednost zprava.

Tento nový koncept bude nejprve spuštěn v srpnu a v září na Praze 5, 6 a 8. Jedná se o ty městské části, kde byly na základě stížností obyvatel a trvalých problémů s parko-

byla částečně oprávněná, na druhou stranu se některé technologie ukázaly být jako neperspektivní. Asi nejznámějším případem je SMS parking, který byl v jednu dobu pokládán za moderní technologii. Dnes však pomalu mizí na smetišti dějin. Praha ho nikdy nezavedla jednak z důvodu, že funguje jen na českých SIM kartách, ale především z důvodu předraženosti této služby. Až okolo roku 2013 se v Evropě začala objevovat novinka – elektronická evidence a schopnost přenosu aktuálních dat pomocí sítí mobilních operátorů a wifi připojení. Současně se i v Česku zprovoznily základní registry a systém datových stránek. Teprve v tu chvíli bylo možné připravit systém, kdy občané nebudu muset každý rok chodit pro parkovací kartu, chodit na úřad při změně trvalého pobytu nebo výměně auta či SPZ. Návštěvnici nebudou vázání jen na platbu v parkovacím automatu. Město

Ačkoliv systém dosud fungoval na základě každoročního obnovování kartiček, systém regulace parkování již prošel jednou výraznou změnou v roce 2007, kdy vznikla residenční modrá zóna a návštěvnická **oranžová zóna** na Praze 1, 2, 3 a 7. Tyto zóny ovšem byly omezené a v určitých denních hodinách vznikala nevyužitá parkovací místa. V novém řešení koncepce parkovacích zón, jež se uvedla do provozu již v srpnu, je k původním zónám vytvořena nová **fialová zóna** určená pro smíšené parkování. Neomezeně zde mohou parkovat pouze lidé s trvalým pobytom, na základě vlastnictví nějaké nemovitosti či vlastnictví provozovny v dané oblasti. Návštěvníci tuto zónu mohou využít po dobu 24 hodin a to po uhrazení poplatku v parkovacím automatu. **Modrá zóna** je opět určena hlavně pro residenty, ovšem návštěvník tuto zónu může využít po dobu maximálně tří hodin po zaplacení poplatku v parkovacím automatu. Měla by se tak zefektivnit rotace aut na daných parkovacích místech. Oranžová parkovací zóna je určena hlavně pro návštěvníky a lze na ní po uhrazení poplatku za parkování stát také pouze tři hodiny.

váním provedeny dopravní průzkumy. Současně ovšem zůstává i starý koncept z roku 2007 v ostatních městských částech. Po roce budou výsledky obou konceptů vyhodno-

ceny a bude porovnána jejich efektivita. Od roku 2017 se předpokládá rozšíření nového modelu také v dalších městských částech v centru Prahy.

Myslite si, že se může podobný systém regulace parkování v centrech uplatnit i v dalších městech?

Pražský systém je bezesporu plně přenositelný do ostatních měst v Česku. V rámci fungování České parkovací asociace se pražské zkušenosti dále předávají ostatním městům.

Jakou cestou do budoucna by se mělo ubírat plánování infrastruktury a mobility v Praze?

Zhruba po půl roce bude systém vyhodnocen – předpokládáme provedení pečlivých dopravních průzkumů. Teprve poté budeme dále řešit případné změny, a to jak v systému parkování, tak i v případných změnách v linkovém vedení veřejné dopravy. Otázka zavedení podobných regulačních opatření, jako jsou mýto a nízkoemisní zóny, se pak jistě zase bude řešit. ■

si tedy slibuje vyšší úroveň služeb pro občany, menší náklady na provoz (je potřeba méně parkovacích automatů) a zvýšení respektovanosti systému.

Nakolik se prozatím podařilo zregulovat parkování v centru města a co očekáváte od nově zavedeného systému?

Bez regulace parkování by se život v centru města zhroutil, toho si byli vědomi už naši předchůdci. V Praze dnes jezdí zhruba 60 procent lidí do zaměstnání veřejnou dopravou a my doufáme, že počet lidí ve veřejné dopravě se po tomto opatření dále zvýší. Přímou reakcí je i úprava linkového vedení a posílení spojů v Praze od září letošního roku. Pevně věříme, že díky zmenšení počtu dojíždějících se zmenší dopravní zácpy a zvýší počet volných míst pro obyvatele s trvalým pobytom a místní firmy.